

**JOB JONATHAN
SCHLINGEMANN**

GEPASSIONEERD FOTOGRAAF autodidact
GRAFISCH ONTWERPER

www.schlingemann.nl

Job Jonathan Schlingemann

Het verhaal van **DE WAANZIN**

Strakke lijnen en vormen bepalen de straatbeelden van Job Jonathan Schlingemann. Een enkel mens gevangen in monochrome tinten van het zachte avondlicht lijkt verloren in de grote lege stad met zijn dreigende schaduwen.

Met zijn esthetische straatfoto's plaatst de fotograaf een kritische kanttekening bij het kapitalisme.

In je eerdere foto's van New York overheerst de esthetiek, de mooie beeldtaal.

Wanneer kwam voor jou dat moment waarop je dacht. Ik wil een verhaal vertellen, meer doen met mijn foto's? "Een jaar geleden ontmoette ik iemand die heel gefascineerd was door Dubai. Zij had daar één foto gemaakt. Een beeld van een luxe auto onder een dikke laag stof. Eén van de Porsches en Ferrari's die door de eigenaren zijn achtergelaten op een parkeerplaats vlak bij het vliegveld in Dubai. Dat beeld en haar verhaal intrigeerde mij. Het idee erachter is dat je in Dubai geen faillissement kunt aanvragen. Expats vluchten dus gewoon het land uit wanneer ze hun schulden niet meer kunnen betalen, anders belanden ze in de gevangenis."

Waarvoor raakt dat jou zo? "Dat heeft te maken met mijn sociaal economische fascinatie voor het kapitalisme. De kenmerken van het vrije marktidee zijn: privatisering, deregulering en drastische bezuinigingen op de overheidsuitgaven (geen sociaal vangnet dus). De markt is heilig. In de bakermat van het kapitalisme, Amerika, heeft niet iedereen gelijke kansen. Sommige mensen zijn gewoon ziek, zwak, oud of gehandicapt, die passen niet in het systeem, maar wonen er

wel. In Dubai heb je dat niet. De lokale bevolking bestaat uit zo'n 200.000 steenrijke emiraten. Daarnaast wonen er nog tweehalf miljoen expats, maar die hebben geen paspoort. Zij werken alleen in Dubai. Zij hebben ook geen zeggenschap. Daarmee is Dubai het perfecte voorbeeld van een vrije markt. Dat fascineert mij. Als je geen geld meer hebt, moet je het land uit of kom je in de gevangenis. Je komt daar dus ook geen oude mensen tegen of jongen mensen tussen de 17 en 25. Kinderen die opgroeien in Dubai krijgen wanneer ze 18 zijn, één jaar om een baan te zoeken. Lukt dat niet, dan moeten ze het land uit. Ze werken er alleen. Het is niet echt een land, het is meer een bedrijf. De Sjeik die de leiding heeft, noemt zichzelf de CEO van Dubai."

En toen heb je besloten zelf naar Dubai te gaan om dit met eigen ogen te zien? "Ja, ik kreeg het beeld niet meer uit mijn hoofd. Terwijl er mensen in dat land met vijf man op één kamer in een soort labor camps wonen waar ze geen riool hebben en één wc voor tachtig mensen, staan daar auto's van bijna een miljoen dollar gewoon weg te stoffen. Daar kan ik niet bij met mijn hoofd. Ik wilde daar fotografisch graag iets mee doen."

Hoe geef je dat fotografisch weer? Ik ging daarheen met het idee, om de achterkant van Dubai vast te leggen. Er is natuurlijk altijd een keerzijde. Een gebouw moet ook gebouwd worden. De mensen die dat doen halen ze allemaal uit India of Bangladesh. Zij worden minimaal betaald. Dat was het gezicht van Dubai dat ik wilde fotograferen. Het uiteindelijke resultaat is subtieler geworden. Het verhaal ontstaat wanneer je daar bent. Dubai was het eerste project waar ik met een verhaal in mijn hoofd op stap ben gedaan. Mijn fotografie is documentair in die zin dat mijn foto's niet ensceneren en de beelden ook niet manipuleer in Photoshop. Ik gebruik zelfs geen flitslicht en maak al mijn foto's bij bestaand licht. In mijn eerdere werk keek ik naar de mooie momenten, maar de beelden waren minder consistent. 'Life, incorporated', zoals de titel van mijn Dubai serie luidt, is één geheel. De foto's uit Amerika passen goed bij elkaar, maar het is niet zo dat de serie foto's sterker is dan de afzonderlijke foto's. Deze serie is som der delen, het geheel is meer een reeks dan een serie."

Staat de esthetiek het vertellen van je verhaal soms niet in de weg? "Ik vind het mooi om met licht en architectuur te werken omdat dat een mooi plaatje oplevert, maar daar tegenover hebben mijn beelden iets wrangs en unheimisch omdat het zo ver van je af staat en zo leeg lijkt, zo verlaten en geïsoleerd. De combinatie van iets wat esthetische mooi is met een naargeestig gevoel, dat vind ik interessant. Ik houd van esthetiek en een subtiele boodschap en ik ben heel erg geïntrigeerd door eenzaamheid, isolatie en alleen zijn. Eenzaamheid is voor mij helemaal niet iets negatiefs. Het kan ook iets heel moois hebben vooral in een wereld waar iedereen maar met elkaar verbonden moet worden. Waarin je alles moet delen. Ik heb een eeuwig gevecht met die eenzaamheid. Aan de ene kant moet ik vaak alleen zijn en aan de andere kant heb ik veel behoefte aan contact. Ik raak heel erg geïnspireerd door Naomi Klein. Wanneer je haar boeken No logo en De Shock Doctrine leest, word je daar niet vrolijk van. Je geloof in het idee

van de vrije markt is daarna wel weg. Fotografisch gezien een mooi thema, maar ik ben veel opener en cynischer in werkelijkheid dan ik in mijn fotografie wil weergeven."

Wat heeft jou het meest geraakt in Dubai?

"In 'normale' steden hebben mensen een gemeenschap en een geschiedenis. Eerst zijn er straten en huizen en daarna komen de gebouwen. In Dubai is dat anders. Hier is eerst de handel ontstaan. Ineens werden er gigantische gebouwen uit de grond gestampt omdat men besloot dat daar het financiële handelscentrum moest komen. Heel veel van deze gebouwen zijn gewoon leeg. Veel mensen wonen in zo'n groot gebouw omdat het interessant staat, maar zodra je naar buiten gaat, loop je gewoon in het zand. Wat ook heel bizar is, is dat ze helemaal geen riolering hebben. Er rijden daar gigantische pooptrucs die de put onder het gebouw leegpompen. Er is wel geld om een gigantisch gebouw neer te zetten, maar niemand wil investeren in de openbare riolering. Dat is geen prestige en kun je beter wegmoffelen. Die facade, het geconstrueerde van die nepwereld, dat heeft me heel erg geraakt. Uit eten in Dubai doe je in een winkelcentrum. Het restaurant bevindt zich in een binnentuin, die overigens in de zomer gewoon airco heeft. Je krijgt een tafel aan het water. Dat water is maar één meter diep met Venetiaanse gondels, die nep zijn en live muziek van een (slechte) coverband. Ook nep dus. Het eten is nog net echt, het kaarsje op tafel is een lampje, het watervalletje op de achtergrond is nep met rotsen die nep zijn en de gesprekken die daar gevoerd worden zijn totaal inhoudloos. Dat vind ik echt verschrikkelijk."

Heb je dan niet de neiging om dat te fotograferen en van je pad af te wijken?

"Dat is te gemakkelijk. Dan moet je naar een fotograaf zoals Martin Parr kijken. Killere foto's met minder esthetiek en een kille boodschap. Ik vind het prachtig, maar dat is niet mijn ding. Bovendien, dat heeft hij al gedaan."

"Als je geen geld meer hebt, moet je het land uit of kom je in de gevangenis"

